

Cărți noi.

Noapți pontice, Gr. Sălceanu.
Școala de mâine, G. Simion inspector g-ral școlar.
Cei trei pioneri ai pedagogiei moderne, pr. Dr. Crețu.
Kinegeticos, V. Petrescu.
Solitare, A. Gherghel.
Contribuții românești la ridicarea altor popoare, I. Dumitrescu-Frasin.

Poezii, traduceri de M. Pricopie din Al. Petőfi.
Valuri — roman, It. Radu Klein.
Din umbră — poezii, Popescu Scărișoreanu.
Desemnul ca mijloc de exprimare, Gh. Carp.
Creșterea oilor, dr. N. Teodoreanu.
Călauza marinarului începător, Ed. Ghezzdo.
Cântec de cristal, N. Țimiraș.

Intelectuali !

117.747 publicații străine — 2.253 publicații românești.
cuprind adesea studii și informațiuni privind domeniul Dvs.
de activitate.—Dar cine poate urmări, tăia și clasa 120.000 de
publicații, punându-vă zilnic pe masa de lucru cea mai prețioasă
și completă sursă de informații asupra problemelor
care formează preocuparea Dvs ?— 102 agenții din lumea în-
treagă prin intermediul agenției «SERVICIUL GAZETELOR»
Directori: Th. Iorga și Em. Samoilă

București, str. Sf. Constantin No. 24, Telefon 3-16 15
Prospecte, oferte și probe gratis la cerere.

Redacția și Administrația : str. I. Lahovari 105, C-ța
Abonamentul 100 lei. Pentru instituții 200 lei.

Domniei-Sale

Director Bibliotecii

str.

Carol I
casa Română

Com.

Loco -

Jud. Constanța

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

ANUL II No. 1-2

Constanța, Ianuarie și Februarie 1938

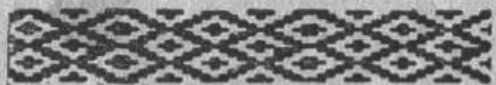
GANDURI DELA MARE.

Revistă Culturală Regională

Condusă de Titus Cergău.

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

Cuprinsul.

<i>Cuvânt pentru anul următor</i>	. . .	D. Stoicescu
<i>Psalmul 48 al fiilor lui Cuore</i>	. . .	M. Pricopie
<i>Mai mult entusiasm</i>	. . . . .	Al. Gherghel
<i>Ințelepciunea țăranului</i>	. . . . .	I. D. Frasin
<i>La coasta de argint</i>	. . . . .	T. Cergău
<i>Liniștea sufletului</i>	. . . . .	Nic. Cojocar
<i>Satul meu-Zebil</i>	. . . . .	Mihai Bonjug
<i>La mare, Amintire, Reflexul</i>	. . .	Aida Petrarian
<i>Folklor-dobrogean din Sibioara</i>		

Dorim să contribuim cu toată puterea noastră de muncă la ridicarea meleagurilor noastre dobrogene, făcând cunoscut trecutul, redând prezentul și căutând a face și modeste precizări asupra viitorului, situându-ne astfel printre revistele revistele regionale ale țării.

Rog insistent pe toți d-nii cetitori și abonați ai revistei noastre să ne trimită abonamentul odată cu primirea revistei, întrucât sacrificiul făcut de noi nu merită indiferență din partea bunilor dobrogeni.

Cereți numere vechi la redacție.

Munții pentru ridicarea Dobrogei.

Instițutul de Arte Grafice «ALBANIA», — Constanța.

Cuvânt pentru anul următor.

Revista «Gânduri dela Mare»—așa cum s'a prezentat anul trecut—rămâne ca un fapt literar început, cu tendința spre mai bine, de-a introduce și prezenta Dobrogea în literatură.

Continuitatea-i va fi asigurată pe de-o parte de cititori pe de alta de colaboratori, iar desăvârșirea se așteaptă și de la unii și de la alții. De la cititori prin interesul moral și material ce-l vor face evident prin preocuparea mereu crescândă de soarta acestei reviste, iar de la colaboratori prin alegerea subiectelor și modul de tratarea lor.

Știu că cititorul nu se ostenește pentru ceace nu-l interesează, el citește și recitește ceace'l fură de la ocupațiile zilnice, iar cel ce scrie, trebuie să țină seamă de acest lucru, altfel scrie în zadar. Nu pentru generațiile viitoare trebuie să scrie cei de azi, generațiile viitoare își vor avea scriitorii lor,—iar dacă cei studiosi din viitor se vor pleca spre trecut, vor face-o numai pentru a vedea cum se scria odată și ce captiva pe-atunci.

Dar, va zice cineva, cititorii nu-și manifestă fiecare preferințele, ei nu sunt nici constituiți în asociații cu reprezentanți, cari să le formuleze pretențiile. Ei numai tac și așteaptă.

Răspund: așa este, dar cititorii sunt oameni înțelepți tocmai pentru aceasta! Ca om cuminte aleargă după altul să-i spună: Convinge-mă de cutare adevăr! Robește-mă cutărei probleme! Farmecă-mă cu cutare și cutare fel de poezie!

Scriitorul ce-și cunoaște puterea, pentru că, oricum, arta de-a convinge, de-a robi, de-a fermeca — este o putere, știe cum să procedeze ca să-și prindă sau să-și creieze cititori.

Ca unul care scriu din când în când și care am

căutat să aflu taina de-a prinde pe cel ce va citi, am cercetat prin cărți, ce spun ele despre această taină. Ei bine, cărțile nu mi-au spus nimic sau cel mult mi-au spus: așa făcea X, așa Y,—adică mă îndemnau să imit pe cutare scriitor... Lucrul nu m'a mulțumit, pentru că ar fi mers ici-colo, dar nu mergea peste tot și totdeauna. Atunci mi-am zis: voi spune cât mai simplu ce am de spus. Simplu, adică tot ce trebuie ca cel ce va citi să înțeleagă șirul faptelor și învățătura sau înțelesul lor moral, dar nimic mai mult, pentru că lumea de azi are puțin timp de citit. Nu știu dacă am aflat taina, dar acest fel de-a scri pe mine mă mulțumește și când îl aflu dela altul îl sorb cu plăcere și privesc cu recunoștință la cel ce semnează astfel de scris.

- Incepătorilor în ale scrisului le recomand în special simplitatea, ea înlesnește vioiciunea, mișcarea. Apoi cititorul o preferă, el pătrunde mai lesne înțelesul unei pagini, nu are în ce se încurca, nu are unde înfîrzia, se bucură că va găsi curând ceea ce dorește — conștient sau inconștient — sfârșitul, desnodământul, concluzia!

Simplicitatea în expunere a făcut de când lumea servicii. Și-apoi simplu se poate spune și ceea ce captivează pe orășan—senzaționalul și ceea ce formează pe intelectual—spiritualul!

Cât despre faptul că poate fi interesantă o lectură și prin alegerea subiectului, prin cadrul sau atmosfera în care se situează acțiunea, aceasta nu se poate tăgădui, dar aci totul depinde de cititor.

Sunt unii cari caută în literatură un refugiu în altă lume, sau alte orizonturi. Sunt alții cari caută în lectură numai lumea lor, propriul lor orizont și chiar viața lor proprie.

Românii pot încerca și pagini exotice, dar nu vor deveni scriitori de cât pentru cei de-al doilea fel de cititori, nu pentru că ar fi mai ușor de mulțumit, mai puțin exigenți, ci pentru alte motive. Un motiv ar fi că cititorii de lecturi exotice sunt rari la noi, în adevăr suntem o rasă tânără, iubim realitatea, sau poate nu îndrăsnim să ne deslipim de ea. Simțim mai aproape lumea noastră, viața de azi, orizontul nostru.

- Dacă punem în legătură lumea aceasta a noastră,

viața de azi, orizontul nostru, cu literatura?—Ei bine, acestea de-abia au intrat în literatură sau nici n'au intrat, precum pretinde unii. Deci totul e nou, proaspăt, interesant. Se cere ochi deschiși la observație și mod de-a expune simplu, ca Dobrogea întregă, cu frumusețile ei și cu lumea ei în freamăt de activitate, să intre și să troneze în literatură.

D. Stoicescu.

Legenda Insulei „Ovidiu“.

În vremea când D zeu mubla cu Sf. Petru pe pământ, s'au dus ca să se adăpostească în satul ce era pe atunci între Canara și Băi Mamaia. În acest sat erau oameni foarte răi și neprimitori. Între ei ședea și unul mai mare, venit din lungi depărtări, care se zice c'ar fi fost Ovidiu. Negăsind D-zeu cu Sf. Petru adăpost la nici un locuitor, s'au aciuit la văduva, care îngrijea de Ovidiu, și care-și avea bordeiul pe-o movilă lunguiață. Dar bătrâna n'avea decât o vacă stearpă. La îndemnul oaspeților călători, de-ași mulge vaca, ea de curiozitate a încercat și mare i a fost mirarea când a văzut că tot mulge și nu-i ajunge vasele ca să le umple. A săturat ea călătorii, și-a oprit și pentru ea. Dimineața când s'a sculat altă minune: Tot satul din jurul curței vădanci, era sub un lac de apă dulce și albă ca laptele. Ovidiu de uimire s'a prefăcut în statuie și a fost adus în orașul din apropiere, iar apa care a înecat satul acela cu oameni răi și neprimitori a fost numit de Turci Sut Ghiol, adică lacul cu apă dulce și albă ca laptele.

Insula Ovidiu.

PSALMUL 48 — al fiilor lui Cuore. —

Luați de seamă bine, voi, popoare,
Voi care în lumea asta veți trăi ...
Norod de rând ori dintr'a culmei floare,
La bine seama câte-ți voi grăi! ..
Voi spune vouă multă 'nțelepciune,
Pricepere în cuget vi-oi turna!
Plecați urechile la pilde bune,
Și gând curat la toți veți arăta.
Să nu vă fie frică la durere
Când răii moartea voastră socotesc.
Ei au încredere într'alor putere
Și 'n multa-le-avuție se fălesc.
Dar cine dintre ei răscumpărare
Ar poate cere pentru moartea sa
Plătind lui Dumnezeu preț cât de mare?
Răscumpărarea sufletească-i grea
Și nu se poate face niciodată!
Nu este om ca să rămână veșnic viu,
Să scape 'n veci de groapa întunecată
Toți oamenii din lumea asta știu,
Că și înțeleptul, și nebunul, mor
Și lasă altora avutul lor!
Ci oamenii socot cu 'ncredințare
Că viața fără de sfârșit va fi
Și numele și-l dau și la ogoare...
Pe scurtul drum pe care-l vor trăi,
Sunt încă mai prejos de animale!
Așa le este nebunia lor...
Nu iau nimic în seamă pe-a lor cale:
Mor ei, și urmașii lor deasemeni mor!
Ca niște oi în iad se vor închide,
Și moartea le va fi, un crud păstor!
Iar iadurile dacă s'or deschide,
Vor trece dreptii peste trupul lor.
S'a dus de mult tăria lor de-o clipă,
Și iadul locuință le va fi!
Pe mine Domnul mă va izbăvi
Luându-mă sub sfânta Lui aripă.
Te temi de om când el se'mbogățește?
Când slava casei lui s'a fost mărit?...
Murind, belșugul nu-l mai însoțește,
Măcar că 'n viață fuse fericit!
Cu toată desfătarea lui senină,
El se va duce dup' ai lui părinți
Și 'n veac de veac nu va zări lumină,
Sortit fiind eternei suferinți!
Tot omul care cinste are'n lume
Dar care-și uită datoria sa,
De-alungul vieții s'ar asemăna
Cu dobitocul făr' de nici un nume!..

Mai mult entusiasm.

Un popor nu poate trăi, fără un pic de entusiasm în sufletul lui. Sau în tot cazul; ar fi sortit să rămâie, cu indiferența în care înțelege să se complacă, o cantitate cu de-săvârșire neglijabilă în concertul social, în concertul popoarelor dornice de succes.

Individul însuși, el e sigur, ca unitatea numerică, din momentul în care s'ar mulțumi să-și mărginească activitatea la atât cât îi este necesar pentru a-și câștiga și aspira mijloacele unei reduse existențe. nu va conta mai mult, în existența pământeană, decât oricare animal obligat și el să muncească pentru a trăi. Indiferența, și prin urmare lipsa de entuziasm, față de aceia ce este menit să provoace emoție, să facă și să vibreze coardele unui suflet eșit deasupra nivelului animalic, este nota caracteristică a aceluia care se condamnă, el însuși la aceia ce înțelepciunea unora, o botezase: viață moartă.

Și în adevăr: nimic nu echivalează mai mult, cu inerția și stupiditatea morții, ca o viață redusă la exclusivă funcționare fiziologică a ei.

Un om, incapabil să vibreze în fața frumosului, incapabil să activeze pe câmpul spiritualității pe care generoasa divinitate 'i l-a pus la dispoziție, nu valorează mai mult decât orice făptură, decât orice altă viețuitoare, în care aceleași organe funcționează în aceeași măsură și cu același scop ca și la om.

Doar sufletul ne-a ridicat, în rostul existenței, pe o treaptă mai sus, față de tot aceia ce se naște și moare în lume. Dela leagănul comun, și până la mormântul asemuiitor tuturor, se scurge viață, care poate fi egală cu aceia a cornutelor dar care poate fi și un mic laborator de fapte frumoase, utile societății și omenirii. Această viață are ceva în ea din însăși dumnezeirea care a creat-o. Doar ea singură, dacă are un sens, poate fi singura mândrie, consolare și înălțare a o-

mului. Dar la baza acestei unice manifestări a existenței cu dreptul de a se chema viață, *stă entuziasmul*. Puterea unică de a distinge frumosul, sublimul, înaltul, față de exasperanta banalitate și de prostia incapabilă ca să creadă. Entuziasmul este deci însăși izvorul creațiunii, al progresului și al fericiției.

Popoarele nu sunt, cu soarta lor întreagă, decât sclavele aceluiași legi ce guvernează omul hotărându-i soarta.

Nu există ceva lipsit de temei în soarta omenirii, decât un popor indolent, incapabil să reacționeze, cu tărie cu sufletul inflăcărat, în fața soartei sale proprii, în fața marilor evenimente ce se petrec, sau se proiectează pe orizonturile de dincolo de hotarele sale!

Să fim oare dintre aceștia? Nu cred.

Istoria trecutului nostru glorios ne 'nfățișează altfel. Virtutțile neamului nostru, stăteau grefate pe acel entuziasm legendar, din care s'a născut, deapănarea, curajul salvator, și energia creatoare a înaintașilor noștri, energia aceia din care s'a născut o țară mare, bogată și frumoasă. Țara visurilor acelorora în vinele carora clocotea un sânge generos. În inimile cărora trăia un ideal. Un alt ideal decât acela de-a trece prin viață, ca un ghiftuit de averi și de plăceri!

Și totuși.

O altă mentalitate ne stăpânește astăzi. Cercurile existenței noastre se strămtează mereu. S'ar părea că nu mai avem nimic de cucerit în domeniul unei vieți, pe care am știut să ne o amenajăm, cât se poate de comodă și de îmbelșugată.

Fiindcă altfel, cum ne am explica indiferența asta crasă, față de atâtea lucruri mari și hotărâtoare ce se petrec în jurul nostru?

Și cum am sta cu brațele încrucișate, privind nepăsători, la marea luptă ce se desfășoară, în propria noastră țară, pentru salvarea vieții neamului nostru, din hrăpărețiile ghiare ale legiunilor de străini, pripășiți din toate unghiurile lumii, pe pământul îngrășat de oștenii pământeni a lui Mircea, Mihai, Ștefan cel Mare? Cum?

După războiul de întregire, muzicele noastre au încetat să mai cânte «Deșteaptă te Române». Și parcă niciodată n'a mai fost mare nevoie de o redeșteptare a simțimintelor de odinioară ca acum. De deșteptarea celui entuziasm sfânt al generațiilor trecute. Și care a știul să ne deschidă toate drumurile, spre mântuire și spre glorie!

Al. Gherghel.

Înțelepciunea țăranului

(Poveste tătărească)

Un sultan, — însoțit de două mari pașale, — umbla prin țară. Trecând pe un drum, sultanul văzu un om care-și ara ogorul. Se apropie de el și vorbiră amândoi în felul acesta:

— «Bună ziua răsturnătorule de pământ».

— «Bine ai venit, cel ce ții lumea».

— «Dece te-ai învrednicit tu singur?»

— «Jumătate în pământ, jumătate în alte mâini».

— «Cu cei de departe cum stai?»

— «Acum, de aproape».

— «Cu cei doisprezece?»

— «Am rămas numai cu doi».

— «Dacă-ți voi trimite două găște, ce vei face cu ele?»

— «Le jumulesc, le iau peretele, iar capetele ți le trimit înapoi, de n'or fi bune de nimic».

După aceasta, sultanul și însoțitorii săi plecară mai departe; dar, după câțva timp, pașalele nu se putură stăpâni și întrebă pe împărat:

— «Mărite padișah, nu poți să ne spui și nouă ce-ai vorbit cu țăranul, fiindcă noi n'am înțeles nimic?»

— «Dacă vreți să știți totul, duceți-vă îndărăt la el ca să vă spună!»

Cei doi se'ntoarseră la omul cu pricina și-l rugară să le spună înțelesul convorbirii cu sultanul. Țăranul ceru însă ca fiecare să-i dea întâiu câte o sută de lire de aur și apoi să-i lămurească. Pașalele îi dădură banii ceruți și țăranul începu:

— «Sultanul mi-a zis: «Bună ziua răsturnătorule de pământ»—fiindcă eu ar și răstorn pământul cu plugul. Eu i-am răspuns: «Bine ai venit cel ce ții lumea», pentru că el este împărat și stăpân pe viețile oamenilor. Apoi, m'a întrebat sultanul: «Dece te-ai învrednicit tu singur?»—căci lucrăm numai eu. I-am răspuns că «jumătate în pământ, jumătate în alte

mâini», deoarece am avut băieți, dar mi-au murit și i-am îngropat în pământ; am avut fete, dar le-am măritat și le-am dat pe mâini streine, rămânând singur. M'a mai întrebat pașahul: «Cu cei departe cum stai?» — adică ochii, cari văd departe. Eu i-am răspuns că «acum de aproape», fiindcă am îmbătrânit și nu mai văd bine. Când m'a întrebat, «cum stau cu cei doisprezece», i-am răspuns că «am rămas numai cu doi», pentru că în tinerețe aveam doisprezece dinți, dar acum am rămas numai cu doi». La urmă, sultanul m'a întrebat că «ce voi face dacă-mi va trimite două găște?—și eu i-am răspuns după cum știți. Intr'adevăr, măritul pașah s'a ținut de cuvânt și v'a trimis pe amândoi aci. Eu v'am luat două sute de lire de aur și acum puteți merge îndărăt la împărat, căci vă așteaptă!».

I. D. Frasin.
(din A. D.)

La coasta de argint.

Balcicul sub lună dormitează
Mângâiat de-o briză încetișor,
Și mii de licurici îl luminează
Pe coasta-i de poezie și amor...

Și cântec de valuri îl desmeardă
Cu evocări de pontice vedenii,
Ce au trecut pe această Mare Neagră
În lung decurs al fostelor milenii...

Iar câte un visător rămas pe valuri,
Ascultă muza și visează 'n barcă,
Privind la coasta de argint spre maluri
Și așteaptă 'n vis să-i rădă o tătarcă...

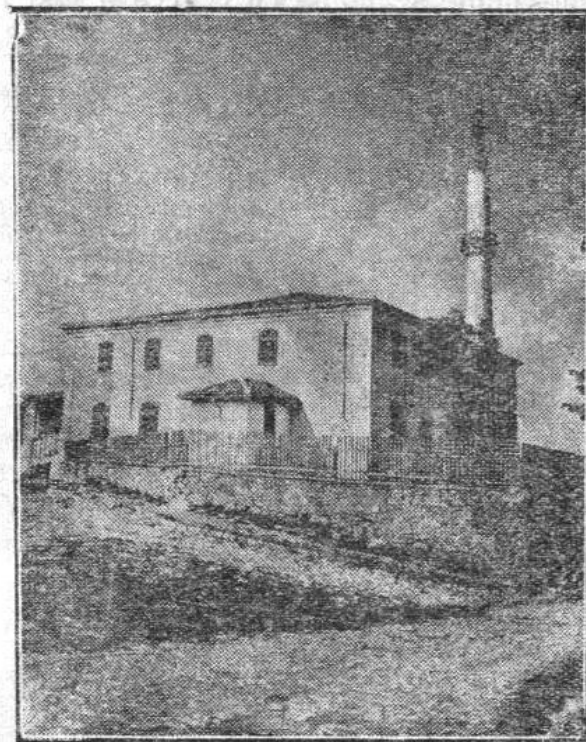
Cu aceleași svonuri, glasuri mângâioase,
Se aude la căsuța Eminè,
Iar barca mea pe unde luminoase
Mi s'a oprit la poarta Aziadé...

Titus Cergău.

Legenda fiului Pașei dela Babadag.

În vremea turcului izvorul Casimcea era foarte bogat în apă. Prin jurul lui erau păduri și în limpezimea izvorului veneau căprioare și se adăpau. Odată unicul fiul al Pașei din Babadag a vrut să facă

o vânătoare în pădurea dinspre izvor. După mai multe ore de pândă și alergătură după vânat, fiul pașei se ia după o căprioară și se depărtează mult de tova-

rășii lui de vânătoare. Aceștia, după un timp lung, încep să-l caute și se îndreaptă spre desișul pădurii înspre isvor.

Aici nu i-au găsit decât urmele calului cu direcția spre isvor, unde pe vremea aceia apa era atât de mare, că se înecase fiul pașei cu cal cu tot. Nu i se mai vedea decât turbanul de mătase. După nenorocirea aceasta, Pașa cel bătrân din Babadag, puse poporul, și astupă isvorul pârâului cu saci de lână și nisip așa fel în cât secă isvorul, iar în jurul lui, pământul muștea apă. Iar în ziua de azi, dacă apeși prea tare cu piciorul isbind puternic pământul se clatină în jurul isvorului și pământul e îmbuibat de apă ce se scurge foarte încet pe vechea albie, în cât azi pârâul Casimcea numai în vremuri de ploaie mare, când se revarsă de ploi multe, seamănă cu ceece a fost în vremea Pașei.

Legenda este culeasă dela primul român născut între turci la Sibioara (Cicărci).

LAMARTINE : „Ne pourrions-nous jamais sur l'océan de âges jeter l'ancre un seul jour ?”

Amintirea.

*E mult de atunci!
Spuneai să mai rămâi la tine
Că 's nopți senine,
Ș' ai patimi lungi ca mine...*

*Eu te-am privit cu ochi adânci
Și am tăcut... mai bine !...*

*Cânta un om sărac pe drum,
Nu l'am uitat nici nân' acum
Și mi era frig.
Mai știi de atunci ?*

Sunt ani de zile!

Aida Petrarian.

File rupte.

Linăștea sufletului

MOTTO :

Creștinismul învinge, convinge și izbândește.

Viața este sbucium. Linăștea, care e o parte din eternitate, e numai un semn că în viața aceasta suntem trecători și că ceece există cu adevărat, este dincolo de pragul începutului și sfârșitului vieții. Eclésiastul a făcut o experiență să vadă dacă într'adevăr omul poate să fie deplin mulțumit în viața pământească. A gustat rând pe rând din toate câte credea el că poate să l facă fericit.

Invățământul tras din această experiență a fost că s'a convins mai bine ca niciodată că toate sunt zadarnice.

Fericirea este liniștea, pacea, nemișcarea și repaosul sufletului; e reînțoarcerea lui din sbuciumul vieții în liniște; iar acestea toate nu se pot obtine cu prețul nici unui bun din lumea materială. Liniștea e sufletul însuși pentru că materia n'a cunoscut și nu va cunoaște niciodată repaosul. Cu cât ne vom depărta mai mult de bunurile materiale cu atât ne vom apropia mai mult de repaos.

În momentele de liniște sufletească ne simțim mai buni; nu ne mai urăm dușmanii și dorim chiar împăcarea cu ei. Vorbele ne sunt mai blânde ca și faptele. Întâmplările cele mai enervante le primim cu liniște și ne par lucruri de nimic. Iubim tot ce ne cade sub ochi până și lumea neînsuflețită. Într'un cuvânt ne simțim în toate și toate le simțim în noi. Suntem o parte din repaosul etern. În viață, unii săvârșesc unele fapte atât de îngrozitoare că ne mirăm cum de nu sunt pedeșiți într'o clipă de Atotstăpânitorul. Alții mai necredincioși neagă existența unei puteri Supra-omenești întrucât văd, că răi făcătorilor se întârzie prea mult a li se da pedeapsa cuvenită. Altoro chiar nedescoperiți nu li se dă nici o pe-

deapsă. Stăpânul tuturor vede tot, dar El nu se grăbește deoarece pentru El viața celor răi făcători e mai mică decât o clipă și la vreme își vor lua răsplata.

Nic. Cojocaru — Cobadin.

La mare.

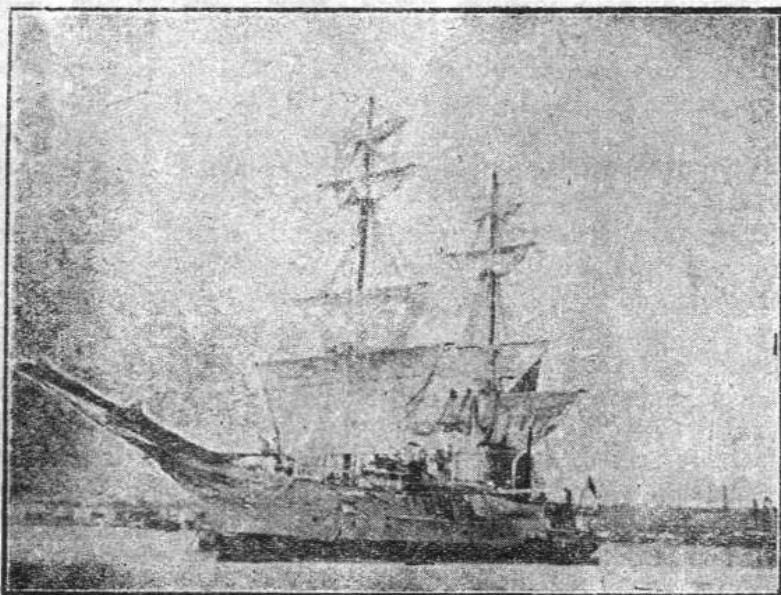
*Revarsă valul amarul!
și plânge doru-mi nebun
și lacrimi pare că-mi sun.*

*Departa se 'ntinde deșertul!
și 'n suflet e zbucium
p'al vecilor drum!*

Ce noapte de patimi!

*Ce șoapte îmi spun
de viața cu plânset
a omului bun?...*

Ada Val.

Satul meu-Zebil.

*Mult mi-e dor de satul meu,
Că-i frumos și 'mpodobit
Din belșug de Dumnezeu,
Ca un dar neprețuit!*

*Casele sub pomi umbroși,
Te îmbie cu mult drag,
Prin grădini flori albe roși,
Roiuri de albine atrag.*

*Dar biserica, mai rar
Alt locaș impunător!
Par'că te crezi în altar,
Când calci numai în pridvor.*

*Și Duminica s'o vezi,
Plină toată de norod;
Nici n'ai loc unde să șezi,
Ca la denii la prohod.*

*Din biserică eșind,
Alt locaș vezi înălțat;
Este școala, ici s'aprind,
Sute de făclii în sat.*

*Pe 'mprejur iarăși la fel,
Satul meu e 'mpodobit;
Rar găsești altul ca el
Mai cu gust orânduit.*

*Căci pe-o parte îl umbresc,
Vii bătrâne și livezi;
Iar de alta l răcoresc,
Ape'ntinse, mai cât vezi.*

*Toamna mai ales de vîi
Și de poți să nemerești
Pela culesul de vîi,
Nu știu ce să mai privești:*

*Strugurii copți brumării,
Doldora pe sub butuci,
Corzile în clădării
Și grămezile de nuci;*

*Sau cum fete și flăcăi
Cară strugurii în lîn,
Cântând de răsună 'n vâi,
Versul lor de farmec plîn.*

*Și zarvă și ghidușii
Și urări de bun noroc,
De te crezi atunci la vîi
Chiar curat ca 'n iarmaroc.*

*Iar Duminica în sat,
Ce mai horă, ce mai joc!
De rămâi privind mirat
Cum frământă țărna 'n loc.*

*Când pornesc așa-s la joc
Și la muncă 'n satul meu,
Toți știu să joace cu foc,
Dar știu și munci din greu...*

Mihail Bonjug.

*Religia este, în esența ei, însăși cultul perso-
nalității umane prelungite în eternitate: cultul o-
mului-Dumnezeu Isus Cristos.*

Nichifor Crainic.

Reflexul.

Și mai stai, rămâi cu mine
Cât va fi să mai trăești,
Că nu-i viața atât de lungă
Pe cât știi să mă iubești ...
Luna e așa spălată
Ca un suflet depe apă.
Simți ce clar e 'n ochii tăi
Cât adânc e în ai mei,
Cum lumina cade toată
Depe unda ei curată
Ca o zi ce e uitată,
... Ca sărutul depe Zei!.

Aida Petrarian.

*****

Revista: «Planuri Săcelene», condusă cu multă pricepere și entuziasm de d. Victor Tudoran, străbate al cincilea an de atitudine spornice pe plaiurile Săcelelor, de unde ne-au venit și nouă, aici în Dobrogea, mușime de mocani isteți, care s'au înfrățit prin traiu cu stepa și marea, făeându-ne cinste tuturor.

Niciodată nu va fi privită cu indiferență o muncă cu un scop de ridicare a unor plaiuri cu un frumos trecut istoric și cu cât stăruința va fi mai dârză, cu atât meritul luptătorilor va fi mai mare. Plaiuri Săcelene cu colaboratorii ce-i are se străduiește în mod demn să scoată la lumină toate valorile specific Săcelene. Scrisă cu entuziasm și căldură revista va lăsa o frumoasă pagină în istoria culturală a Ardealului.

Titus Cergău.

Nu există o cultură umană generală accesibilă tuturor oamenilor în acelaș grad și în acelaș chip, ci fiecare popor își are cultura sa proprie, deși în ea intră o mulțime de elemente comune și altor popoare.

M. Eminescu.

Fără Cristos întreaga cultură nu e carne vie, ci-o mumie, un cadavru.

Merejkovski.

FOLKLOR

DOBROGEAN.

Cântecul bețivului.

Foaie verde arțaraș,
M'a luat militarăș
Pe murgu 'n'am cui să-l las.
Tatăl meu e om bătrân
Nu poate cosi la fân.

II

L'aș lăsa la maica mea
Maica mea-i femee slabă
Nu-i poate da lui murgu apă
L'aș lăsa lui frate meu
Frate-meu e-amorezat
La băful și pleacă'n sat
L'ași lăsa la soră-meă
Soră-meă e fată mare
Iși ia papucii'n picioare
Și furca la'n cingătoare
Și pleacă la șezătoare
Iar murgul rabdă de foame.

Pelinaș frate peline
Amară i frunza pe tine
Ca și inima din mine
Pelinaș frate peline
Pelin beau, pelin mănânc
Pe pelin noaptea mă culc
Pelinaș frate peline
De când beau și nu m'nbăt
S'a făcut vinul ofet
Și rachiul lapte fiert
Pelinaș frate peline
Cât oi trăi pe pământ
Am să beau și-am să mănânc.
Am să chiui și-am să cânt
Pelinaș frate peline.

*****

Foaie verde bob năut.

Foaie verde bob năut
Rău mă doare limba'ngât
Când văd pe mândra plângând
Nu mă doare de durere
Mă doare de gânduri rele.

Amărât e omul doamne
Când se culcă și nu doarme.
Amărât e omu'atunci
Când își dă bobul pe junghiu.

Frunză verde de secară.

Frunză verde de secară
Am primit o veste aseară
Căci 'mi-e mândra bolnăvioară
De-o fi boala dela mine
Dumnezeu s'o facă bine.
De-o fi boala dela altul

Să zacă pân'o lua dracul.
Frunză verde de cicoare
Dragostea e lucru mare
Te mână noaptea călare
Pe ploaie și pe ninsoare.

31.315/1

Cântec.

Traiul când ți se urește
Lasă totul și iubește
De te doare-o grijă grea
Nu te plânge, taci și bea
Iar vreun dor de te frământă
Ca să te mângâi tu cântă.

Trei aceste lucruri sunt
Sufletului pe pământ
Tu să'ncerci cu toate trele
Iar când n'afli leac de ele
Mori și nu trăi nebun
Mori căci numai mort ești bun

Chiuituri.

Ce te ții mândro măreață
Parc'ai fi o săculeață,
Săculeață cu trifoi
Ochii tăi ca la găscoi
Săculeață cu țărățe
Ochii tăi verzi ca la mâțe.

Săculeață cu făină
Ochii tăi ca la găină.
Iubește-mă mândro dragă
Până s cu cămașa albă,
Că dacă m'oi primeni
Mă iubesc sute și mii.

Dragă mi-e fata bălaie
Că se suie'n deal la pae
Și dă pae la cârlani
Și gurițe la ciobani.

Câte oale-s pe cuptor
Toate așteaptă peșitor,
Doar hârboiul dela foc
Așteaptă pe pătrupop.

Eu la joc, mândra la joc
Mălăiu-i de Joi în foc
Bate mâța cu vâtraiu
Că dece n'a scos mălăiu.

Dragă mi fata cea mică
Că se suie pe opincă
Și-mi dă guriță de frică.

Foaie verde trandafir
Mult mă uit și mult mă mir
Dacă'oi crește ce m'oi face
C'amus mic și gura-mi place.

Pe sub mână de două ori
Că-i cu ochii negrișori
Și la brațe măi feciori.

Uiuiu și-așa mă chiamă
Epurașu-i bun de zeamă,
Epuroaica de friptură
Fata de pupat în gură.

Foaie verde peliniță
Sărutați-vă în guriță.

Foaie verde tiriolic
Toate fetele îmi zic
Să le fac câte-un slănic
Eu le spun că sunt prea mic
Să mă lase să mai cresc
Că pe toate le iubesc

Fetele cât or fi fete
Nu le vezi la crăsmă bete,
Dară de când se mărită
Câte șapte la o litră.

Mulțumiri.

Distinșilor noștri colaboratori, printre care s'au numărat cele mai proeminente personalități ale scri-sului dobrogean, fără de care revista noastră n'ar fi avut poate răsunetul criticei apreciabile în multe pu-blicațiuni literare din capitală și provincie; le mulumim frumos pentru concursul ce ne-au dat până acum și le solicităm și pentru viitor prețioasa d-lor colaborare.

G. d. M.

Apel.

Mulțumesc și tuturor abonaților care au plătit abonamentul pe 1937, rugându-i stăruitor a ne tri-mite și pe anul în curs cel puțin jumătate — 50 lei.

Sperăm că toți acei care și-au iubit și încă-și mai iubesc meleagurile scumpei noastre Dobrogi, să ne ajute cu pușinul lor spre a contribui la cunoaș-terea tuturor colțurilor cu trecut legendar al pro-vinciei noastre dela mare.

Bunii și adevărații dobrogeni trimit abonamen-tul înainte de Paști, ca să ne putem continua apa-riția în mod onorabil.

Gânduri dela Mare.

Revista.

Aduce mulțumiri următorilor domni și instituții pentru prețiosul ajutor bănesc fără de care n'ar fi putut apare:

- 1) M. Ungureanu
- 2) Ion Dumitrescu
- 3) Gh. Topor
- 4) Neagu Botea
- 5) V. Galan
- 6) M. Dragomirescu
- 7) Banca Națională
- 8) Banca Inv. Dobrogean
- 9) Banca de Scont
- 10) Banca Urbană
- 11) Coop. Exportul
- 12) Primăria Municipiului C-ța
- 13) Căminul Cult. Ovidiu
- 14) Lt. V. Stângaciu
- 15) Costică Rădulescu